

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Ki nem derített bűnesetek nyilvántartása és a pótnyomozások ellenőrzése.

Irta: *Virág László csendőrszázados.*

A Cs—1 a) utasítás N) fejezete intézkedik arra nézve, hogy a ki nem derített bűnesetek iratai a már elintéztet iktatmányoktól külön választassanak és mi módon kezeltesenek.

Az Ált. szolg. hat. VII. fejezet 12. pontja pedig elrendeli, hogy oly bűnesetek, melyeknek tettesei a tudomásvételől számított 14 nap alatt ki nem derítettnek, külön nyilvántartassanak és folytatólag nyomoztassanak.

Mindkét szabály világosan megszabja azon feltételeket, melyeknek esetében a nyilvántartás mellőzendő; tehát ezeket itt részleteznünk felesleges.

De hogy a szabály céljaival tisztában lehessünk, különösen ki kell emelni, hogy intézményünknek elsőrendű feladata minden büntetendő cselekményt közbelépés által megakadályozni, megtörtént büntetendő cselekmények tetteseit pedig felderíteni s az igazságszolgáltatás kezeibe adni, hogy elvegyék méltó büntetésüket.

Ebből az következik, hogy különösen mikor bűneset megelőzéséről, vagy büntetendő cselekmény tetteseinek kiderítéséről van szó, e kötelességünk mellett minden más kötelességünk másodrendű, tehát, ha a jó csendőr névre méltók akarunk lenni és maradni minden tehetségünket és erőnket arra kell felhasználni, hogy az úgynevezett „eredményt”, — mely minden jó csendőr és rendőr vágyainak netovábbja kell hogy legyen, — elérhessük.

Arra neveljük a próba csendőrt már a tanostályban, hogy büszkeség töltse el őt, ha fáradságát siker koronázza, — s hogy ügyességét különösen ezirányban fejlesztvén, örvendjen az alkalomnak, mikor meg kell mutatnia, hogy ő is tud valamit.

Szó sincs róla, legtöbb csendőr ezirányu törekvését gáncs nem érheti, mert a buzgólkodás legtöbb csendőrben megvan, hogy a friss nyomokon sikert érjen el, de a régebbi, már mintegy elmosódott nyomokon egy nagy rész nem szeret tündögni, buzgalma kimerül, s szinte ózékenyen érinti, hogy nem tud boldogulni. Pedig hát nagyobb dicsőség egy régebbi, mondjuk tán nem sablonos eset tetteseit kifürkészni és kézre adni, —

pláne ha a kiderítéssel már többen is megpróbálkoztak, de sikertelenül, — mint az egészen új esetek tetteseit felfedezni, hol nyom, tanu és egyéb bizonyíték hangosan hívja fel a nyomozó csendőrnek figyelmét azon utra, melyen haladnia kell és eredményt elérnie lehet.

Sok hiba és mulasztás van azonban a régebbi esetek nyomozása és nyilvántartása körül, melyeket minden esetre jó szellőztetni, beismerni, s szükséges keresni a módokat, melyekkel azokat megszüntetni kell és lehet.

Mindenesetre tisztában kell, hogy legyünk elsősorban azzal, mikor tekintendő egy eset kiderítettnek, s mikor veendő az kiderítetlennek.

Kiderítettnek csak akkor vehető valamely büntett, vagy vétség, ha hitelt érdemlő tanuk, szakértők, bűnrészesek, tettestársak vallomásával, bünjelül szolgáló tárgyak, vagy egyéb oly körülményekkel sikerült a nyomozó csendőrnek minden kétséget kizárólag beigazolni, hogy a szóban forgó esetben X. vagy Y. a tettes, s ezen bizonyítékok elégségesek arra, hogy az ügyész vagy ügyészi megbízott vádat emelhesse és azt képviselhesse s a bíróság marasztaló íteletet hozhasson.

Magától értetődik, hogy a terhelt vagy gyanúsított egyszerű beösmérése, pláne ha egyéb bizonyíték fel nem deríthető, azaz a körülmények a terhelt, vagy gyanúsított beösmérése vallomását nem valószínűsítik, — alapul nem szolgálhat arra, hogy a bűneset kiderítettnek vétsessék.

Minden más esetben is az eset kiderítetlennek veendő és előáll a nyilvántartás és folytatólagos nyomozás kötelezettsége. Sőt beáll ezen kötelezettség az esetben is, ha a kinyomozott bizonyítékok elégtelensége folytán a bíróság marasztaló íteletet nem hozhatott, — mert a nyomozás csupán a feljelentésben terhelt vagy gyanúsított egyént illetőleg szüntethető be, míg magára a megtörtént bűnesetre vonatkozólag mindaddig nem, míg a cselekmény mineműségénél fogva az elévülési határidő beáll.

Ámde mit látunk a gyakorlatban? Alig egynéhány ösparancsnok van, a ki a feljelentés megtétele után érdeklődne, hogy a feljelentett egyénnel mi történik, hozatott-e ellenük már határozat, s az marasztaló-e vagy felmentő? Tehát a legnagyobb rész azt hiszi, hogy ha a feljelentés meg van téve, s az eset kiderítettnek elfogadtatott, tovább nincs mit tennie a kérdéses ügyben.

Cs.

Villamos és gőzcőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hízi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézhúvó-hangszer, húr, stb., míg **Rományi** legújabb képességüket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kívül a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendó.

De nem ritka eset az sem, hogy egyes altisztok akkor, mikor tényleg elfogadható bizonyítékok szerezhethők nem voltak, a nyomozás folyamán helytelen következtetések, vagy csak némi gyanu alapján is a bizonyítást csak papíron akarják elvégezni, azért hogy az eset kiderítettnek lássék, s a statisztika szebb legyen, azaz a kiderített esetek száma kevesebbnek lássék az őrsön.

Ez lelkiösmeretlenségre vall, s jórészt a kötelességtudás hiányát és goromba tudatlanságot árul el, s nemcsak az illető őrs, de az egész intézmény jó hírnevének ártalmára szolgál, mert ne higgye senki, hogy a látszólag kiderített, de tényleg ki nem derített esetek szaporodásából a lakosság itéletet mondani ne tudna, s ha azt látja, hogy egy sikertelen nyomozás után a gyanúsított el nem ítéltetett, s a csendőrség a dologgal tovább nem törődik, ez szembe nem ötlene a károsult félnek és az esetről tudomást szerző szomszédok vagy ismerősöknek és magának a község előljárásának is, minek következtében az intézmény iránti bizalom, mely nélkül eredményes csendőri szolgálatot végezni lehetetlen, — pláne ismétlődés esetén — meginog, s a jövődő nyomozások nehezítettnek meg. Sőt ennek következménye lehet az is, hogy a történt eseteket a lakosság kellő időben, vagy egyáltalán be nem jelenti, azon felfogással, hogy a csendőrök úgy sem tudják a tettest előkeríteni, — vagy nem tesznek meg minden lehető a tettes kézrekerítésére.

A csendőr maga is csak ember, s mint ilyen nem lehet tökéletes, s így nem is lehet tőle várni, hogy mindent felderíteni tudjon, azaz: ha valamit alapos utánjárás és folytonos pótnyomozások és lelkiösmeretes érdeklődés daczára felderíteni nem tud, azért neki szemrehányás nem tehető.

De jegyezzük meg jól, hogy annak, hogy a csendőr vagy az őrs hibáztatható ne legyen, legfőbb feltétele, hogy az utánjárás hiánya, a nyomozásban való felületesség, vagy hanyagság fenn ne forogjon, mert ha fennforog, nem csak hogy hibáztatható a járőr, vagy őrsparancsnok, de a rendelkezésre álló fegyelmi rendszabályokkal is kötelessége hű teljesítésére rászoritandó.

Mindenesetre a járás és szakaszparancsnokoktól függ, hogy az ilyen mulasztások elő ne fordulhassanak, s ha mégis előfordulnának, helyrehozhatók.

A fennebbi elvek szigorú alkalmazása mellett alig eshetik meg, hogy tényleg teljesen ki nem derített esetek iratai az irattárba kerüljenek, s így további nyomozásuk elbanyagoltassék.

Miután elv az, hogy az őrsparancsnok minden lényegesebb közbiztonsági zavar nyomozására az értesülés után azonnal magát vezényelje ki, de az általános szolgálati határozványok VII. fejezet 33. pont 7. alpontja meg világosan megszabja, hogy az alárendelt csendőrök sikertelen nyomozása után azonnal vezényelje magát pótnyomozás végett szolgálatba, — mely pótnyomozás

alkalmával nemcsak arra kell törekedni az őrsparancsnoknak, hogy az esetet felderítse, de arról is meggyőződést kell szereznie, hogy az előtte eljáró járőr a nyomozást alaposan és kellő buzgósággal ejtette-e meg, természetes, hogy ha a csendőr a helyszíni szemle felvétele, bűnjelek biztosítása, tanúk kikérdezése, vagy egyéb lényeges körülmények megfigyelése körül tapasztalatlanságból vagy felületességből mulasztásokat követett el, — az észleltekhöz képest az eljáró csendőrt a megállapított tények alapján a hibákra figyelmeztetnie, oktatnia, s esetleg a felületességből vagy hanyagságból eredő hibák megtorlása végett intézkednie is kell. Világos tehát, hogy a szabály e rendelkezései mindenrendű, de különösen a közvetlen előjárók által tüzzel-vassal érvényre juttatandók, mert ezen elvek sokkal mélyrehatóbban nyulnak bele a közbiztonsági szolgálat eredményes kezelésébe, hogy sem megtűrni lehetne, hogy akár a nyomozó csendőr felületessége, vagy hanyagsága vagy az őrsparancsnok nemtörődősége folytán az eredmény mielőbbi elérése kockáztassék.

Azért követeli a szabály az őrsparancsnoktól, hogy fontosabb szolgálatokat végezzen csak, mert csakis magasabb képzettségétől, több gyakorlati tapasztalatától és ügyességétől várható, hogy ezen fontosabb szolgálatokat, — melyek között a nyomozás a legfontosabb, — sikeresen ellássa, — s akadályoztatás esetén csakis olyan csendőrére bizza meg a nyomozással, ki arra képes, s addig is, míg az őrsparancsnok a nyomozást átveheti, sikerrel állhatja meg a helyét.

Semmiféle elfogadható mentséget nem hozhat fel az őrsparancsnok akkor, ha mint szolgálatképes, őrsállomásán közbiztonsági zavarról értesül és nem maga indul azonnal nyomozásra, hanem arra, — pláne tapasztalatlan — csendőrére vezényli ki.

A szabály ezen intentióit elsősorban érvényre juttatni és az ellenőrzést gyakorolni a járásparancsnoknak, mint közvetlen előjárónak kötelessége, annál is inkább, mert ő nem csupán a feljelentésekből, de szolgálati járataiban való gyakorlati ellenőrzésből is képes a bűnesetek helyszínén és az érdekelt felekkel való érintkezésből meggyőződést szerezni az ügy állásáról, s alkalma van a felfedezett hibát helyrehozni és a hibásak kioktatását személyes tapasztalatok alapján eszközölni, s lényeges mulasztások megtorlása iránt felettes előjáróihoz előterjesztést tenni, de, — mert fontosabb bűnesetek előfordultával egyébként is köteles az eset helyszínére azonnal kiszállani és a nyomozás vezetését személyesen átvenni, — a kötelességtudással párosult buzgalom és tényleges siker elérése által mutatott jó példával igen hatékony fegyvert tart kezében, hogy az akár tapasztalatlanságból, akár felületességből, vagy kellő érdeklődés hiányból sikertelenül nyomozó csendőrére, vagy altisztjére mintegy magával rántsa, azok ismereteit jó példával széles tudásával bővítsa, kötelességtudásukat fel-

A legjobb órák,

legszellidabb ók-szerék, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi Jótállás mellett kaphatók.

BRAUSWEITER JANOS

műrű-nál Szegeden,
Javítások 5 évi Jótállás mellett,
Aranyozók In-ven!

ébredése és éreztesse velük, hogy ellenőrzése és egyéb ténykedése mindenre kiterjed, s a hol az ambíció hiányzik, ott a fegyelem erejével hasson oda, hogy a megkövetelt ténykedés megüsse a kívánt mértéket.

(Vége köv.)

Házinyul az örsök közzgazdálkodásaiban.

Irta: Jódó-Fancsaly Győző csendőr főhadnagy.

A bus árának folytonos emelkedése és a minden téren észlelt áremelkedés következtében nemsokára oda fogunk jutni, hogy hushoz csak a vagyonos osztály jut. Míg a hus ára eddig 80, egész 100 fillér volt, addig a házinyul tenyésztéstől eltekintettünk, de a jelenlegi busárok mellett azon kérdést vetjük föl, hogy nem-e volna czélszerű olcsó bus előállításáról gondoskodni? A népnek, hogy munkaképessége ne csökkenjen, busra van szüksége s ebben részesülhet is, ha a házinyul tenyésztéssel foglalkozik.

Anglia-, Belgium-, Francia-, Spanyol- és Németország a házinyul tenyésztés gazdasági előnyeit már felismerték s ezen országokban ezer és ezer ember táplálkozik a házinyul husával, egyedül Magyarország az, melynek népe idegenkedik e hústól, pedig ezen ellen-szeny semmivel sincs indokolva.

A mi a házinyul husának tápértékét illeti, az oly jelentékeny, hogy a birka és szárnyasok busával egy-sorba helyezhető, sőt a mi a fehérnyét illeti, amazokat tulszárnyalja, mert míg a szárnyas-, borju- és disznó-bus 20%, a marhabus 21%, a juhbus 23% fehérnyét tartalmaz, addig a házinyul 27%-ot, tehát a legtöbbet.

Hogy Angliában és Franciaországban a házinyul busa mennyire el van terjedve, mutatja azon körülmény, hogy Londonban évente 14.000.000 klg. házinyulbust mérnek ki, Páris pedig évente 1.400.000 darabot fogyaszt el, pedig a francziát tartják a világ leginyenczebb népének, az angolt pedig a legegészségesebben táplálkozó nemzetének. Ezen körülmény is a mellett bizonyít, hogy a házinyul husa igen izletes és kitűnő táplálék, mert ha nem úgy volna, nem lenne ezen két nemzet kedvenoz étele, és azt hiszem, hogy a házinyul husa, mit egész Európa jónak elismert, kell hogy nekünk is jó legyen. Fölvetem már most a kérdést, hogy nem volna-e hasznos és ozélszerű a házinyul-tenyésztést a csendőrörsökön is megbonosítani, mert eltekintve attól, hogy várostól vagy nagyobb községtől messze fekvő örsök, a hol buszt egyáltalán kapni lehet, mint pl. hegyi vagy irtványbéli örsök nem jutnak minden nap friss bushoz, vagy pedig kénytelenek egy fél borjut megvásárolva, annak busát beszóva eltenni s akkor is tulszózott húst fogyasztanak, a házinyul husa mellett minden örsön olcsó, finom és tápláló bushoz

jutnának. A házinyul tenyésztés a mellett gazdaságosan üzve a leghatásosabb foglalkozások egyike, elhelyezését és táplálkozását tekintve a legigénytelenebb teremtmény s ha szaporaságát, husának zamatosságát, szörméjének értékes voltát tekintjük, ezen állat tenyésztése igen báládatos, mert a mint az számadatokkal is ki van mutatva, egy szakezerü házinyul tenyésztő 30, sőt 50% tiszta haszonnal jár.

A házinyul tenyésztése pedig nagyon kevésbe kerül, mit a következőkből is látni fogunk.

A nyul istállója.

Öreg faládák a legalkalmasabbak e czélra, különben e tekintetben mindig a tenyésztők anyagi viszonyai mérvadók.

Pincze, kamra vagy más zárt helyiség nem alkalmas a nyulak tenyésztésére, mert tenyésztének ugyan ilyen helyiségekben is, ezekben is sikerekről beszélnek, de ez nem rendszeres tenyésztés. Legalkalmasabb a szabadban való tenyésztés, már azért is, mert a szabadban felállított istállóknban sokkal edzettebbek lesznek, de arra kell ügyelni, hogy léghuzam, eső, nagy forróság és a patkányok ellen védve legyenek. Tehát a nyulakat helyez-zük magános istállóba. Magán istálló lehet egy egy méter széles, egy méter hosszú és 60—50 cm. magas láda, melynek plébvel vagy kátránypapírral bevont padlója hátrafelé részes legyen, hogy a vizelet hátul lefolyhasson.

A ládát szélességében ketté választjuk egy deszka fallal úgy, hogy az egyik része világos, a másik sötét legyen, utóbbiban szokta a nőstény fészket építeni és kiadedeit táplálni. Elöl készítünk az istállón egy fa ajtót, oldalt pedig egy drót ablakot, hogy megfelelő világosságot kapjanak.

A himeket, melyek verekedő természetűek, szintén helyezzük ládába, de itt az istállót két részre osztani felesleges.

Az egymásfölé épített ketreczeknél ügyeljünk arra, hogy a vizelet az alsó ketreczben tartott állatoknak alkalmatlan ne legyen, miért is a pléb vagy kátrányozott papir padlók nagyobbak legyenek mint maga az istálló s így a vizelet hátul a szabadban lefolyhat.

Ha ezen istállók nyáron árnyékos helyre, pl. nagy fa alá állíthatók, akkor az állatok a nap beve által nem fognak szenvedni és ajánlatos a kifutós istállók építése is, melyben a nyulak szabadabban mozoghatnak, így jobban fejlődhetnek. Ezen kifutós istálló 3—4 méter hosszú és széles, dróttal, vagy egymás mellé a földbe vert vesszőkkel illetve léozekkel bekerített szabad térből áll, mely léozek a földbe 20—30 cm. mélységbe verendők be, akként, hogy azok a föld fölött is körül-belül 70 cm. magasságban legyenek.

Fekete könyv

eredeti bűnügyl és detektiv-történetek gyűjteménye.

Irta dr. Guthi Soma. Eddig a következő kötetek jelentek meg: I. A vén kopó. II. Világvárosi bűnök. III. Tuzár mester. IV. Az ójszakal Budapest. — Sajtó alatt: V. Az urnogok világa. VI. Hiras szömböcsök. VII. Tuzár külföldi sikerei. VIII. Gyanus ezert-nőstény. IX. Mik történetek a föld alatt? X. Modern bevezetők. — Minden kötet 200 oldal teljes kézzel. — KUNOSSY, SZILAGYI és TÁRSA, könyvkiadóhivatala, Budapest, IV., Semmelweis-utca 14. Nagy-képes könyv- és kép-árjegyzék ingyen és bérmentve.

A ketrecz világos részének egy oldal falára akasszuk a szénatartót, a mely állhat fából, drótból vagy vasból s úgy legyen szerkesztve, hogy az állatok a szénához jól hozzá férjenek, de ezt el ne pazarolják s a fiatal nyulak bele ne fekhessenek, az etető edény pedig égetett agyagból legyen.

Teli zord napokon az istállók ócska pokróczokkal vagy gyékényekkel veendő körűl úgy, hogy az állatokhoz elég levegő jusson, esetleg a hideg napokon a hordozható istállót be lehet vinni a faskamrába vagy más zárt helyiségbe.

A nyulak táplálkozása.

Nincs igénytelenebb állat a bazi nyulnál, melynek táplálkozása szerény és ebből kifolyólag olcsó. Ha a nyul reggel szénát és zöld leveleket, este szénát és burgundit vagy krumplit kap, ezzel éhségük csillapítva van. Fő dolog, hogy a tenyésztő az állatokat alaposan kiismerje és ha a viszonyok megengedik, azok kisebb öhajait is teljesítse, a mi nem elkényeztetés, mert a nyul ha nagyon éhes, az alj-szalmát is megeszi, bár ettől nem a legjobban fejlődhetnek. Fő kellék, hogy az etetési időt pontosan betartsuk, a csérepédényeket tisztán tartsuk és a maradékételeket mindig eltávolítsuk. Lényeges dolog továbbá a tisztaság. Romlott, nedves, földes takarmányt a nyulak elé sohase, zöld takarmányt pedig, széna kíséretében és kis adagokban adjunk. Míg az anyanyulak kicsinyeiket táplálják, legalább az első időben kapjanak kevés tejet, de ekkor zöld takarmányt velők etetni nem szabad. Az anyanyulak a vemesség és szoptatási időben és az anyától elválasztott kis nyulak bővebb táplálkozásban részesítendők, ezeket ajánlatos naponta báromszor etetni, a him pedig, hogy folyton jó erőben legyen, kapjon keves zabot. Ajánlatos minden nyulketreczbe, egy oly edénybe, melyet fel nem dönthetnek, vizet is beadni, hogy ahhoz már kiskoruktól fogva hozzá szokjanak, mert az anyanyul, melyet a nedves ételek nem mindig elégitenek ki, sokszor szomszágában kicsinyeit is felhalja.

Azon nyulnak, melyet bizalmasra tartunk, kevés mozgást engedjünk és zárjuk el egy egészséges helyen álló kisebb ládába, hol árpa, dara, burgonya, korpá és fűszeres növények az eledelei, melyektől legkésőbb 15 nap alatt teljesen megbizik.

Tenyésztés.

Vannak tenyésztők, a kik a bazi nyulat sport és vannak a kik busnyerés szempontjából tenyésztik. Az utóbbiakhoz sorakoznának természetesen az őrsők is. A fedezetés a him ketreczében történjen, mely czélból a nőtényt fél órára a himhez kell tenni, ha azonban e tekintetben kételyeink volnának, akkor a következő napon a nőtényt újból a himhez kell tenni. A párzást

megelőzőleg azonban a himnek egy fél deczi zabot kell adni. Tanácsos a párzást egy napon két nőtény nyullal foganatosítani, hogy így a kicsinyek egyszerre, illetve lebetőleg egy napon jöjjenek a világra.

A nőtény 28—31 napig, esetleg 33 napig viselés s az ellést megelőzőleg fészket rak, mely czélból szénát gyűjt és saját hása szőret tépi ki, ha pedig ezt kellő időben nem teszi, a tenyésztő készítsen részére fészket.

A tejképződés előnyös befolyásolása czéljából a szoptatási periódusban kapjon a nőtény kevés tejet. Az anya kisdedeit mennel tovább, de hat hetig okvetlenül szoptassa.

A vakon született nyulacskák a 14. ik nap körül látni kezdenek és a fészket elhagyják s nyomban részt vesznek az anya ebédeinél. Az elválasztás fokozatosan történjek, mert az anya egészségére káros, ha egyszerre elveszik tőle a kicsiket. Ezután az anyát 3—4 napi pihenés után újból be lehet tenni a himhez. Egy anya így évente 5—6-szor szaporít, többször megengedni nem tanácsos, mert csenevész generáció lesz az eredmény.

Az anyjuktól elválasztott kis nyulak az anyjukéhoz hasonló ládát kapjanak, mely nagyobb legyen és ne legyen ketté választva. Ezen ladába esetleg több anyától is el lehet helyezni a kicsinyeket, csak nagy különbség ne legyen köztük, mert az erős elnyomja a gyöngét. A kicsinyeknek, hogy szabadon ugrálhassanak, igen ajánlatos a kifutós udvar, mert abban hamarabb nőnek, szebben fejlődnek és edzettebbek lesznek. Ládájukat napos és száraz helyen helyezzük el s öt hónapos korukban kiválogatjuk a tenyészanyagot belőlük, melyek 7—9 hónapos korban teljesen kifejlődve megkezdhetik tenyész funkciójukat. Korábban erre a czélra felbasználni nem ajánlatos.

Ennyiből áll a házinyul szakszerű tenyésztése, melybe nem kell más mint néhány faláda és pár méter drótfonat.

Meg kell jegyezmem, hogy a házinyul alatt nem az istállóban és a gazdasági udvarokban élő uyulakat értem, hanem a fajnyulakat, mint pl. az ezüstprém nyulat, vagy a normandiai busnyulat avagy a belga óriásnyulat. Az eladt, mint neve is mutatja, inkább prémje miatt tenyésztik s két-bárom kiló élő súlyt nyom, míg az utóbbiakat busfogyasztásra használgják s 4—6, sőt 7 kilót is nyomnak s míg amannak a prémjéért 4—5 koronát fizetnek, emezeknek a bundáját 2—3 koronáért lehet értékesíteni.

Ezek után a nyulak betegségeire óbajtom a figyelmet felhívni, hogy tudják, ha baj van mit alkalmazzanak ellene.

Tiszta száraz istállók, illetve ketrecz mellett, továbbá észszerű etetés mellett betegségek ritkán fordulhatnak elő.

A nátha бүlés folytán, nedves aljszalma folytán vagy léghuzamban keletkezik, az ilyen állat míg egészsége helyre nem áll, tenyészczélra fel nem használ-

A görgény szentimrei erdőéri szakiskola növendékeinek faültetési gyakorlata.

Rendszeres fatormolás a vadászgerdői erdőéri szakiskolában.

landó. Sehes lábak, melyek nedves aljezalmától származnak, a szem gyulladás és bármiféle sebek langyos vízzel gyógyítandók. Ragályos betegség a nyálfolyás, a mikor a beteg állat elkülönítendő és szája napjában többször timsó oldatba mártandó. Ha a nyul fülét vakargatja és nyugtalan, úgy rühes lehet, mely esetben creolinoldattal való bekenés a gyógyszer.

Szabály minden betegségi esetben a beteget más istállóba helyezni és a ketreczet alaposan fertőtleníteni.

Nézetem szerint a házinyultenyésztés az örsökön életrevaló volna, mert a csendőrök szabad idejükben otthon ezórákozást találhatnának és nem járnának ki a községbe és a mi fő dolog, a közigazdálkodás is gyarapodna s mind ezek mellett jó és finom bust ebetnének.

Nápolyi rendőr-história.

Minden nagy városban elegendő számmal garázdálkodnak a különböző ö közből nagyobb fajta gonosztevők, de Nápolyiak valóságos különlegessége van e téren: a semmi város-jn. Olyan vakmerő gátlottak ezek ott, oly sűrűn és zavanyváltalatokat bajtanak végre mindegyik kez ember-k, a minők egyik városokban hihetetlennek tetzenének. Ilvenféle esetek hírei köztik ismét az új-szók. A gátlott részletei a következők:

Körülbelül két héttel ezelőtt egy fiatal ember állított be Canessa, elkelő nápolyi műkereskedő üzletébe. Nagyértékű pisztolyt kínálta megvetelre, a melyet másnapra igéri elhozni. A műkereskedő másnapra elhívatta üzletébe a tár-át, Cito marchesét, a ki szenvedélyes kutatója és alapos ismerője a regiségeknek.

Cito marchese a legregibb olasz főuri családok egyikének sarja, közeli rokonainak egyike a királyi udvarban fontos tisztéget visel. A hatvan éves öreg úr nagy fürgeséggel szokott utána járni minden érdekesebb leletnek; a fáradtságot ilyenkor nem ismeri. A fiatal ember másnap sem hozta el a pisztolyt, de felszólította a marchesét, hogy látogassa meg lakásán, ott őrizi többi becses régiséget is.

Cito marchese készségesen csatlakozott az ismeretlenhez. Az utcán ez bérkocsit hozatott és beleült a marchesével. Jó félórai kocsi után már messze kinn jártak a városból, a Fontanella nevű domb közelében.

Az öreg úr ébredő gyanúját itt azzal a kijelentéssel oszlatta el kísérelője, hogy a domb számos barlangjának egyikében sok drágaságot őriz, olyanokat, a miket a városi lakására szállítani nem vélt tanácsosnak, nehogy lefoglalja va ahogy a batóság. Cito marchese sötétebbnél-sötétebb barlangokból végre belejutott egy vaksötét, nedves oduba. Ott azután láthatatlan izmos karok ragadták meg birtelen, letépték, bekötötték a szemét, azán kezét-lábát megkötözték.

A marchese nyögve tudakolta, mit akarnak tőle. Ekkor az egyik gonosztevő megmagyarázta neki, hogy százezer lirát kell fizetnie, különben megölik. Cito marchese kijelentette, hogy össze-vissza hatezer lira minden pénze. Az egyik zeivány ekkor feloldozta az öreg úr féltését és irtózatoss fenyegetésekkel rákényszerítette, hogy levelet írjon feleségének, a melyben hirtelen elutazását adva okul, ötezer lirát kér.

Mint hogy a marchese eleinte vonakodott, harapófogót tartottak elébe kintói és megfenyegették, hogy azzal

tépik ki minden fogát és szedik le csontjairól a húst. Mikor a levelet megírta, a gonosztevők átzipelték egy még nedvesebb és még elhagyatottabb barlangba, azzal elvonultak. Az öreg ember órákat töltött el nyögve; kiáltani nem mert, nehogy kegyetlen zsarolói boszut álljanak rajta.

Ezenközben Canessa műkereskedőnek feltűnt, hogy a marchese olyan sokáig elmarad. Gyanakodni kezdett és a szerencsés véletlen segítségével sikerült fölfedeznie azt a bérkocsist, a ki a marcheseét és kísérelőjét a Fontanella felé vitte. Tőle megtudta, micsoda gyanús helyre csalatta magát öreg társa. Canessa erre a rendőrségre sietett.

Egy csapat rendőr azonnal nyakába vette az egész környéket és több órai kutatás után rá is akadt a megkötözött marchesére. A szegény öreg félhalott volt a rémülettől és a fáradtságtól.

Csakbamar azután, hogy Canessa visszatért üzletébe megjelent ott az a bizonyos fiatal ember, a ki Cito-t törbe csalta. A legnagyobb hűségűséggel mutatta meg a kereskedőnek a marchese levelét. Canessa a marchese lakására utasította vele, de ugyanekkor három revolverrel fölf-gyverzett segédjét is utána küldte. Mikor a gonosztevő a marchese házának lépcsőjén fölfelé tartott, egyszeriben három revolver csöve szegeződött mellének.

A vakmerő embert még ekkor sem hagyta cserben lélekjelenléte. Hirtelen elbátározással kiugrott az egy emeletnyi magas ablakból. Mire a három segéd a lépcsőn lefutott utána, már nyoma veszett a szökevénynek. Mint írják, ez az ember egy tényleges szolgáltaiban levő nápolyi rendőr volt. Nápolyban az ilyen véletlen elég gyakori eset.

KÉPEINK HEZ.

Az erdőri szakiskolák.

Olvasóink köréből gyakran nyilvánul meg az erdőri szakiskolák iránti érdeklődés. Ez indított bennünket arra, hogy ezen iskolákról néhány képet mutassunk be. Érdekes vonzó kép valamennyi és olvasóink bizonyára kedvteléssel fogják szemlélni.

HIREK.

Személyi változás a m. kir. honvéd főtörvényszéknél. Ő császári és apostoli királyi felsége 1907. évi december hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. honvéd főtörvényszék eddigi elnökét, nemes-ságodi Szvetics József nyugállományú altábornagyot ezen alkalmazása alól, saját kérelmére, a legfelsőbb megelégedés kifejezésének tudtul adása mellett felmenteni és helyébe ugyanezen legfelsőbb elhatározással hadusfalvi Ludmann Gyula, saját kérelmére határozatlan időre várakozási illetékekkel szabadságolt altábornagyot, a m. kir. honvéd főtörvényszék elnökévé legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Eljegyzés. Sikorszky Zsigmond m. királyi csendőrfőhadnagy 1907. decz. 26-án eljegyezte Bárány Mariska urhölgyet Szamosujvárott.

Gyilkosság. Borsi Mihály törökkopányi lakos 1907. évi december hó 19-én este 1/2 órakor lakóháza kö-

A görögny-szentimrei erdőéri szakiskola (Rudolf trónörökös egykori kastélya) botanikus kertjével.

zelében, szétroncsolt fejjel, halva találtatott. Véres teteme mellett egy véres löcs találtatott, a mi azonban csak a nyomozást bevezetett csendőrség félrevezetésére dobatott a meggyilkolt hullája mellé, mert a mint azt a törvényszéki hullaboncsolás alapján eszközölt megállapítások kétségtelenül beigazolták, Borsai két, koponyatörést előidézett és két az agyig hatoló éles, összesen tábát négy baltacsapással gyilkoltatott meg. A gyilkosság tettese, vagy tettesei eddig még ismeretlenek; erélyes nyomozásuk folyik.

Egy lovas csendőr halálos halaseta. Nagy Imre kunszentmiklósi örsbeli lovas csendőrt szolgálati lova december 23-án reggel takarítás közben háromszor gyomron rugta. A súlyosan sérült csendőr ápolás céljából a szolnoki cs. és kir. gyengélkedő házba szállítatott, hol 24-én este hét órakor meghalt.

Két bűnügyi mű. Székely Vladimir rendőrfogalmazó, lapunk munkatársa és Tábori Kornél hirlapíró együttesen két bűnügyi művet irtak, melyek a napokban hagyják el a sajtót. Az I. kötet címe: „Nyomortak, gazemberek” és a következő főbb fejezeteket tartalmazza: A nyomortól a bűnig. Budapest mélységeiből. A művészet csalói. Hipnotizmus, spiritizmus. A perverzék. A bűn specialistái. A II. kötet címe: „A bűnös Budapest”. Főbb fejezetei a következők: Hamisjátékosok. Zsarolók. Hamisítók. Uzsorások. Furesza bűnösök. Anarkisták. Gyilkosok. Szezonbűnösök. A két kötet ára postadíjjal együtt bérmentes küldéssel 2 kor. 55 fill., utánvétellel: 2 kor. 75 fillér. Megrendelési cím: Tábori Kornél Budapest, VII. Wesselényi-utca 15. I. emelet.

A „Freund féle barna bőrkenőcs” öt ellőállító Freund A. és Fia, budapesti cég, a lapunkban eszközölt hirdetése kapcsán, azon kérelmének közlésére kért hennünket hogy az örsök a bőrkenőcsöt ne 1—2 dobozonként, hanem a postai szállítási költségnél számukra megtakarítást is eredményező, nagyobb mennyiségben rendeljék meg.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Zsirpecsétes gyapjuszövet. Könnyen és fáradság nélkül kitisztítható a zsirpecsét, ha a közönséges húzástel benzinnel péppé keverve, a foltos helyre kenik. Nehány percz múlva megszárad és akkor teljesen tiszta kefével lekefélhető. Ez eljárás elejét veheti annak, hogy a benzín nedvességének körvonala meglásseék. A legritkább esetben kell csak a tisztítást ismételni. Tavaszi, világos szöveteknél igen jól alkalmazható e tisztítási mód; gondot kell azonban fordítani arra, hogy a tisztítandó ruhadarab alaposan ki legyen előbb kefélve és porolva.

Hogyan tisztogassuk a kutat. Falu helyen, hová a modern korzszak vízvezetékai és artézi kutjai még nem hatoltak el, nagy gondot kell fordítanunk a kutak tisztántartására, különben vizünk zavaros és rossz ízű lesz. A kút oldalfalait mindenekelőtt falazzuk ki ter-

mészkövekkel vagy sima, üveges felületű téglákkal; fenekéről pedig távolítsunk el minden iszapot s korhadó anyagot. Ha ezzel elkészültünk, szórjuk tele a kút fenekét 2—4 cm. magasságig mészpórral, oldalait pedig meszeljük be mésztejjel. Következő napon merítsük ki újra a kútmedencez egész viztartalmát, hintsünk fenekére egy réteg faszenet és erre egy réteg tisztára mosott kavicsot Helyezzünk azután ez ágyszásra 2—3 db. kőszót s az ivóvíz most már tiszta s élvezhető lesz. Kivánatos azonban, hogy ez eljárást évenként legalább egyszer megismételjük.

KÜLÖNFÉLÉK.

Jó tanácsok az olvasóknak. A könyvolvasás tíz parancsolatját így állítja össze egy okos könyv: 1. Csak jó könyvet olvass. 2. Csak azt olvasd, a mi érdekel. 3. Olvass naponként legalább fél órát és ugyanennyit gondolkodjál az olvasmányodról. 4. Olvass néha hangosan is s ügyelj a hangsulyra s az érthetőségre. 5. Ne olvass egyedül, hanem barátoddal s beszélj meg vele, a mit olvastál. 6. Olvass úgy, hogy mindig el tudjad mondani, a mit olvastál. 7. A könyvet elején kezd s vedd sorba a lapokat. 8. Csak akkor olvass, ha éber vagy s ne a mikor már elfáradtál. 9. Csak tudásod gazdagítására, vagy elméd nemesítésére olvasd és ne pusztá szórakozásból, vagy hogy idegeidet ingereld. 10. A megjegyzésre méltót írd be egy rendszeresen vezetett naplóba.

A tolvajlási és gyűjtési szenvedély. Vajjon ellentétes dolog-e ez a kettő, vagy egymás kiegészítője, illetőleg egy és ugyanazon dolog, még ma sincs eldöntve. Az alábbi esetek azonban a mellett szólnak, hogy egyazonos dolog mind a kettő. Londonban pl. épp a napokban ítélték egy emberen, a ki maniakus dühvel lopkodta össze a — cipőket. Lakásán 250 pár öreg, új, viselt s nem viselt cipőt találtak. Párisban meg egy embert épp akkor csíptek el, mikor kis csengőt lopott egy asztalról. Lakásán még 978 kisebb-nagyobb csengőt találtak, szép rendben sorakoztatva. Az ember előadta, hogy mibelyt csengőt lát, ellenállhatatlan vágy ébred benne aziránt, hogy tulajdonosa legyen. Röviden, hogy ellopja. Newyorkban megint épp most el egy ember, a ki pipákat lopott Végigjárta az összes klubokat, melyeknek tagja volt s minden pipát a mit meglátott, bazavitt. 2842 pipája volt már. Egytől-egyig használatlan — az ember sobasem volt dobányos — és szépen sorjába rakva.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

K. J. csendőrnök lapunk múlt évi 49. számának szerkesztői üzenetében küldött téves üzenetünket, netóni félroórtétek kikörülése czéljából, a valóságnak megfelelően oda módosítjuk, hogy a járdóvezetői jelvényt, mint kitüntetést, annak birtokosa úgy szolgálhat, mint szolgálton kívül minden alkalommal viselheti. (Lásd „Általános szolgálati határozványok” Bevezetés. 6. pontjának 4. és 5. bekezdését.)

M. I. 1. Az öt évi csendőrségi szolgálat után leaszoreló csendőrbirtokában lévő kincstári ruházatot az illetőnek, mint tömegtulajdonosnak, javára bebecsülik. 2. A katonaságtól közvetlen

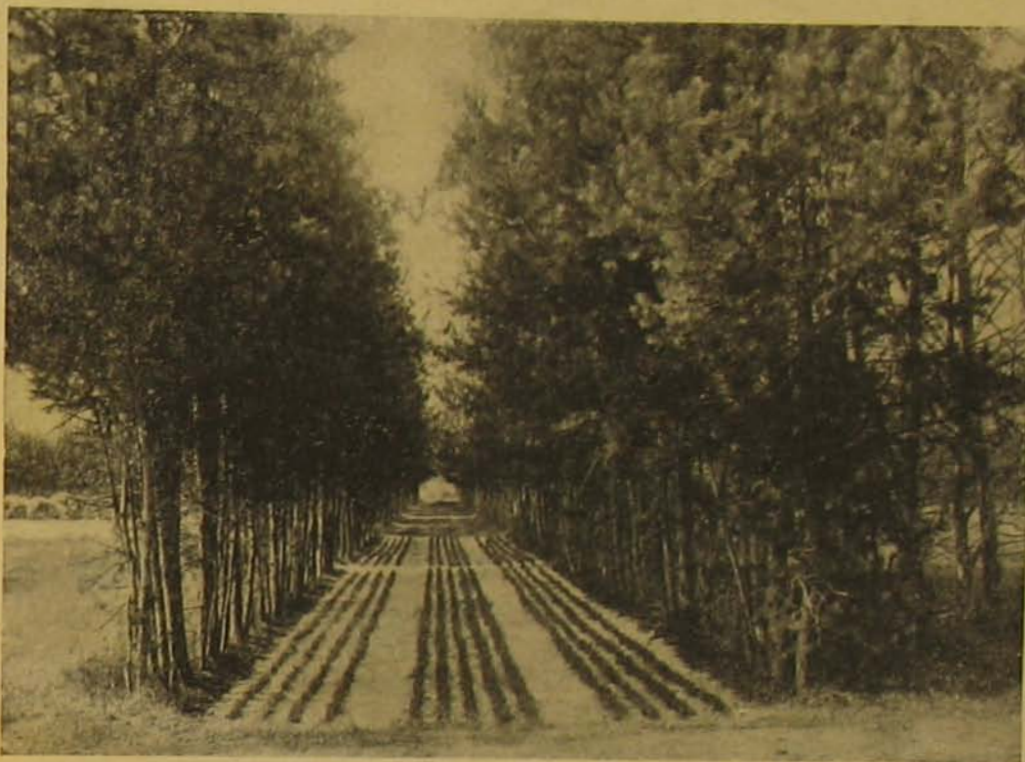

NICK CARTER

AMERIKA LEGNAGYOBB DETEKTIVJE!

Az eddig megjelent legérdekesítőbb detektivelbeszélések, melyek Nick Carter a legszenélyesebb amerikai detektívnek átölt kalandjait tartalmazzák. Ezen legérdekesebb bűneseteket és azoknak részletes nyomozását Nick Carter maga beszéli el. — Ára 15 krajczár. Kapható mindenütt és a kiadóban

STOKOVSKY és MIKOLÁSY Buda, esz. Király-u. 13.

Csemetenevelés fasorok között Liptóújíváron.

Átlépő csendőregyének felülvizsgálata esetén a katonaságná eltöltött idő a nyugdíj kiszabataánál beszámíttatik, ollenbon a végkielégítés kiszabataánál nem. 3. Augusztus 15-ike — minthogy az általános vadászati tilalmi időszak február 1-től augusztus 15-ig tart — még tilalmi idő.

Csaszér őrsvezető. Tudunkkal sehol sincs megírva az, hogy a tiszti állomásokon levő másodaltisztek kevesebb szolgálati óráat tartoznának teljesíteni, mint a külső járásek székholyein levők.

B. S. A megrendelő iv aláírásával — és főként a tiltakozása ellenőre megküldött könyvek átvételével — magát a fizetési kötelezettségnek alávetette, a mely alól most már ki nem bujhat. Ha az elvállalt feltételek önnök terhesek, ajánljon fel az illető cégnek könnyebb fizetési feltételeket. A pert kerülje, mert aligha nem elvesztés lesz s bár zsolcája le nem foglalható, a bíróság megállapított összeget, magánvagyonából — ha van — behajtják ha pedig magánvagyonra nincs, az illető cég azt, mint bíróság megítélt követelést jobb időkre fogja nyilván tartani és öntől idővel behajtani.

K. M. őrmester. Miatán az őn által ismertetett kivételes helyzet felsőbb döntés kikérésére alkalmasnak látszik lenni, annak tisztázását kérje felettes parancsnokságától. A bélyegét alapunk javára bevételzeztük.

Cz. csendőr. Az erdőőri szakvizgóra magán uton is elkészülhet s azt mint csendőr is leheteti. A vizga idejét a földmivólsági ministerium a hivatalos lapban közölni szokta, a hol a szükséges eljárás is meg szokott írva lenni. Kísérje tehát a hivatalos lapot figyelommal.

A. J. 1. Nincs. 2. Nem. 3. Felelősség nem tarhelheti, ha arra nem befolyásolta vagy egyenesen nem kényeztetette.

H. őrsvezető. A törvénytelen szűrmázás nem képez házassági akadályt. Kérvényét bátran benyujthajta.

K. S. 1. A felülvizgálat utján elboocsútott és később egészességét teljesen visszanyert csendőregyén újbóli felülvizgálatását

a honvédelmi minister jogosult elrendelni s az illető esetleges újbóli felvétele az újbóli felülvizgálat eredményétől függ. 2. Járáse-őrmesterek, kik testi törődöttségüknel fogva külszolgálatra kevésbbé alkalmasak, irodai szolgálatra csak a városi szolgálatot teljesítő őrsökön alkalmaztatnak.

Tarkaiczai őrs. A bécsi cs. és királyi katonai földrajzi intézetből.

H. csendőr. A nyugdíjat a legutóbb élvezett tettegességi illetékének két évi összegével megválthatja, ha orvosilag beigazolja, hogy még legalább két évig élhet s hatóságilag podig azt, hogy a nyugdíjmegváltással jövőbeni megélhetése lényegesen javul.

1908. Vett értesülés szerint a folyó évi február lején lesznek őrmesterei előléptetések.

Sz. csendőr. A 16 órai távozási engedéllyel oly távozágra mehet el, a honnan annak letelte előtt, akadály nélkül bevonulhat.

V. V. Orvosilag igazolt bajának gyógyítására, kórházi ápolást jogosult igénybe venni.

Sz. G. Lindewiese fürdőt a többek között bujakóros betegek is, általában pedig fertőzött vérű betegek keresik fel és használják rendszerint kedvező eredménnyel. Czime: An die Direktion der Bado- und Heilanstalt in Lindewiese.

F. M. Kérdésével forduljon a szakaszparancsuoktségához.

Vitakozók. A végkielégítéssel elboocsútott csendőr, akár van igazolványa, akár nincs, képzettségének megfelelő alkalmazást bárhol is kereshet magának.

Vírudi. A névváltoztatási kérvényt születési anyakönyvi kivonattal (keresztlevél) és illetőségi bizonyítvánnyal kell felkérölni.

V. J. Ha igényjogosultsági igazolványa van, úgy ha kinevezik, azonnal — tehát megszakítva nélkül — elfoglalhatja állását, akárhová nevezik is ki. A kérvények szolgálati uton torjesztendők be az üzletvezetőséghez; a szükséges személyi és erkölcsi okmányokkal hivatalból lesznek felszerelve.

HIVATALOS RÉSZ.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Számatalány.

7	6	2
1	5	8
5	3	9

A fenti koczkákban az 1—9 számokat úgy helyezzük el, hogy azok összege minden irányban, vagyis a függőleges, vízszintes és keresztvonalakban egyaránt 15 legyen.

Betűrejtvény

i	CSE
×	×

Megfejtési határidő: 1908 január 20.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kiSOROLVA.

*

Lapunk múlt évi 51. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Betűrejtvény: •Kiskunfélegyháza. — Számrejtvény: •56, 42. — Verstalány: •Kényes, Pényes. •

*

Helyesen megfejtették: Lázár Kálmán őrmester és Pál István csendőr Czepléd.

*

A kiSOROLT Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjeggyel Pál István csendőrnek Czeplédre elküldöttük.

NYILTTÉR.*

Állatápolás. Azon ezégek közt, a melyek ló-sportezikkek és állatgyógyászati készítmények előállításával és forgalomba hozatalával foglalkoznak, kitétegtelenül az első helyet Kwizda Ferencz János ez. Korneuburgban foglalja el. Ezen jóhírnevű üzlet 1853 óta arra törekedik, hogy a lóápolás és ló-sport terén csak a legjobb készítményeket hozza forgalomba. A mint annak idején a Kwizda-féle korneuburgi mirha tapper és Kwizda-féle Restitutiofluid lovak részére, csakhamar jó hírnévre tett szert és megtartotta mai napig, éppúgy talál újabb időben a Kwizda-féle szabadalmazott kornenhorstszalag és egyéb óvókészülékek ló lábak részére a legkedvezőbb fogadtatásra a Vtlnalajdonosoknál. A Kwizda Ferencz János ez. Korneuburgban kívánatra mindenkinnek ingyen és bérmentve küldi meg szép képes árjegyzékét, melyben a sportkedvelő nem egy gyakorlati újítást fog találni.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Őrsök lovasítása.

A m. kir. II. számú csendőrkerület területén: a mezőhegyesi, pítvarosi, apátfalvai, nagyszentmiklósi és csókaí; a m. kir. III. számú csendőrkerület területén: a kisújszállási és sükösi; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület területén: a békéscsabai, békési, szarvasi, mándoki és kemecsei gyalog őrsök 1907 december folyamán lovasítottak.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1907. évi december hó 16-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Baumholzer Dávid, m. kir. VI. számú, Tiborosi Sándor és

Kovács Buna József, m. kir. II. sz. csendőrkerületbeli járásörmestereknek hosszú és kötelességű szolgálataikért a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Tannás András ez. őrmester, tövisi őreparancsnok, Ivácson József csendőr ez. őrsvezető és Somogyi András ez. őrsvezető az 1907. év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért, valamint minden tekintetbeni előnyös magatartásukért.

Beder József járásörmester felvinczi és Vikos György járásörmester marosludasi járásparancsnokok hosszú csendőrségi szolgálatuk alatt tanusított kifogástalan magaviseletük, valamint őrs- és járásparancsnoki alkalmazásukban kifejtett kiváló buzgóságuk és eredményes működésükért.

Gombás Dániel járásörmester, tordai járásparancsnok, hosszú csendőrségi szolgálata alatt tanusított kifogástalan magaviselete, valamint őrs- és járásparancsnoki alkalmazásban kifejtett kiváló buzgósága és eredményes működéséért, nemkülönben a létszám kiegészítése körül, jelentkezők gyűjtése által, kifejtett dicséretes tevékenységeért.

Vida Albert őrmester és Bartos Zeigmond csendőr, mert egy több ízben büntetett közértséglapú egyénre az

Magyarnak Pécs! — Németnek Bécs!

A szolgálat érdeke

Is megkívánja a pontos órát. Legnagyobb választék a legpontosabb órákról és divatos ékszerekről képes árjegyzékemben, melytől ingyen és bérmentve küldök bárkinnek, ki ezen lapra hivatkozik.
SCHÖNWALD IMRE, PÉCS, órásmest. és ékszergy.

1907. év folyamán 330 órai fáradságos, de kitartó nyomozás során 14 rendbeli lopást és 18 rendbeli orgazdaságot derítettek ki, a tettest elfogták és a bíróságnak átadták.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gül Sándor cz. őrmester, *mezőnagycsáni, Szabó József* cz. őrmester, *székelykocsárdi, Kiss Domokos* cz. őrmester, *mezőzáhi és Incze Márton* cz. őrmester *álbáki* őrsparancsnokok 10 éven felüli csendőrségi szolgálatuk alatt, úgy a közbiztonság terén, mint a szolgálat minden ágazatában kifejtett tevékenységük, eredményes működésük és jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1907 december hó 24-ével:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Varju István, Somogyi János, Kosztolányi István, Szekeres István, Otló Sándor, Polyák István, Földes László, Belényesi István, Spisák Miklós, Borza János és Gémesi Márton;

1907 december hó 20-ával:

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Miklós Gergely, Molnár Sándor, Vathy József, Ilcz Károly, Báthory Lajos és György István őrsvezetők, *őrsvezető czimzetes őrmesterekké.*

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat befejezése után:

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Hubert Miklós,

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kiss János IV., Mohai János, Hegedűs János II., Németh Lajos I., Bojnár János II., Papp Ferencz és Stüssny János,

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Deák Vazul, Ernszt Ferencz, Opra Lázár, Kelemen Bibó György, Serbán János, Márton György, Bálint Mihály, Biró Dénes, Erdély István, Benkő Zoltán, Nagy József II., Horváth Péter, Tamási János, Grónczi András, Silló Balázs, Opra Pál, Bokor István, Ilyés Balázs, Jubák Márton, Oró János, Jancsó István, Tóth Bálint, Bartha András, Mészáros István, Nemes József, Sipos István, Magyarosán Gergely, Birtalan István, Bors Lázár, Bajkó András és Kovács János; végül

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Roszoly József csendőrök, *csendőr czimzetes őrsvezetők.*

Katonai szolgálati jel.

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Krecza László járásőrmester, 1907 decz. 2-án, az *I. osztályu-*,

Máthé Sándor csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 5-én, a *II. osztályu-*,

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Ruszt Lipót járásőrmester, 1907 december 10-én az *I. osztályu-*,

Póór Lajos cz. őrmester, 1907 decz. 20-án, *Schmitzer János* csendőr cz. őrsvezető és *Szényei Károly* cz. őrmester 1907 decz. 7-én, végül *György Ágoston* őrsvezető 1907 decz. 10-én a *II. osztályu-*,

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Várhegyi Sándor járásőrmester, 1907 decz. 16-án az *I. osztályu-*,

Kaszás József csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 12-én *Steszerein László* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 10-én és *Gurzó Pánfil* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 15-én, a *II. osztályu-*,

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Molnár Ferencz járásőrmester, 1907 decz. 15-én, és *Murányi Ignác* cz. őrmester, 1907 december hó 5-én az *I. osztályu-*,

Horváth István VI. és *Horváth András* I. cz. őrmesterek, 1907 decz. 7-én;

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Márton István cz. őrsv., 1907 nov. 21-én, *Serény János* csendőr cz. őrsv., 1907 decz. 4-én, *Thieszkes János* cz. őrsv., 1907 decz. 6-án, *Szász Dávid* őrsv., 1907 nov. 23-án, *Lukács Károly* cz. őrsv., 1907 decz. 12-én; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Németh Pál cz. őrmester, 1907 decz. 13-án és *Tóth Márton* őrsv., 1907 decz. 16-án, a *II. osztályu legény-ségi katonai szolgálati jellel* elláttattak.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Schmitzer János csendőr cz. őrsvezető 1 drb.,

a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

Márton Ferencz járásőrmester 3 drb., *Kaszás József, Varga Pap János* és *Kellesi Gábor* cz. őrsv. 1—1 drb., továbbá

a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Anik János járásőrmester, *Szakál Károly* őrsvezető, *Hédek István, Rónyai Ferencz* és *Róth István* cz. őrsvezetők 3—3 drb., *Szinicz Ferencz* járásőrmester és *Bedő Antal* őrmester 1—1 drb., *Kincses Gergely* cz.

Grammofonok, fuvolák,
czimbalmok, eziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Újlett elvelük a leges újabbak.

Vadászfegyverek
széles, golyós lövegverek, revolverek,
suli, lütelü, weipertü hírneves gyártm.

Elek és Társa

Bucapest, Károly-körút 10.

Ingyen képes árjegyzék.

Hegedük, forgatható és önműködő
hangszerek.
Valódi francia színházi láteszerek.
Görz féle trioder B i n o k i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

örsvezető pedig a 4. és 5. évre illetékes 1—1 darab 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

Szmatrala István, V. sz. csendőrkerületbeli csendőr vezetéknévét, a m. kir. belügyminister úrnak 1907. évi november 18-án kelt 111632/VI-a. számú engedélye alapján „*Székelyi*”-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Kóka András cz. őrmester, *Butyka* Ágnessel, 1907 nov. 29-én, Kovásznán.

Szabó Antal cz. őrmester, *Szlavats* Agnessel, 1907 decz. 7-én, Illésháza.

Szabó József őrsz., *Csalány* Etelkával, 1907 nov. 28-án, Blenkemezőn.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bucsán Dániel őrsvezető, *Bucsán* Máriaival, 1907 nov. 30-án, Zólyomban.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Szöke László őrsvezető, *Tarnóczy* Erzsébet Ottiliával, 1907 szept. 28-án, Jászón.

Cselovszky János cz. őrmester, *Fucskó* Erzsébettel, 1907 nov. 16-án, Szirákon.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Belánszky József őrsvezető, *Kapcsa* Magdolnával, 1907 nov. 16-án, Ebedeczen; végül

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Németh István VII. cz. őrmester, *Szita* Juliannával, 1907 nov. 27-én, Túrján.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtói állás a homonnai kir. járásbíróval. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Tót nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a sátoraljai helyi kir. törvényszék elnökéhez 1908 jan. 16-ig.

Egy irodatiszti állás a dicsőszentmártoni pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kezelési szakvizsga. Kérvények a dicsőszentmártoni pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 12-ig.

Egy hivatalos állás a szegedi törvényszéknél. Fizetés 500 korona és pótlék. Lakpénz 100 korona és pótlék. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szegedi törvényszék elnökéhez 1908. évi január 15-ig.

Egy hivatalos állás a nagyszőlősi adóhivatalnál, esetleg másból. Fizetés pótlékkal 600 kor. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a bereg-
százi pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 21-ig.

Egy hivatalos állás a m. kir. postatakarék-pénztárnál Budapesten. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számlásban való tökéletes jártasság. Egy évi ideiglenes alkalmazás. Kérvények a m. kir. postatakarék-pénztárhoz 1908 jan. 13-ig.

Egy irodasegéd-tiszti állás a vallás- és közoktatásügyi ministerium segédhivatalánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz 1908. évi január 15-ig.

Egy hivatalos állás a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 60 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz 1908 jan. 15-ig.

Egy hivatalos állás a kunszentmártoni adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szolnoki pénzügyigazgatósághoz 1908. jan. 16-ig.

Altiszti állások a magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél:

1. Három pályafelügyelő,
2. Ötven állomásfelügyelő,
3. Husz raktárnoki,
4. Husz kalauzi (előbb vonatfékezői).

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenrubázat. A kalauzi állással ezenkívül kilométer- és órapénz, az állomásfelügyelői állással pedig éjjeli díjazás jár. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelői állás 2 korona 40 fillér, a többi állás pedig 2 korona napibérrrel javaadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily vizsga hiányában vasuti altiszti képesítő vizsga, a kalauzi, állomásfelügyelői, raktárnoki állásnál horvát nyelv. Hat havi — az állomásfelügyelői álláshoz pedig tíz havi — próbaszolgálat.

Ezeket kivül:

- ad 1. megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői szakvizsga;
- ad 2. távirdai, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra;
- ad 3. kereskedelmi vizsga;
- ad 4. vonatvezetői és kezelői vizsga.

Kérvények a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez 1908 jan. 16-ig.